

УДК 792.57:792.73

*Олександр САГЛАЄВ, магістрант
кафедри хореографії Полтавського
національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка (науковий керівник –
заслужений працівник культури України,
доцент кафедри хореографії Полтавського
національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка Петро ГОРГОЛЬ)*

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО- ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ БАЛЬНОГО ТАНЦЮ В ШКІЛЬНОМУ ГУРТКУ

У статті досліджуються методичні аспекти організації навчально-виховного процесу в шкільному гуртку бального танцю. Однією з форм організації навчання у закладах освіти є хореографічні гуртки, в яких поєднуються різновікові групи дітей, а творчу діяльність визначає репертуар та спільна творчість. У системі художньо-естетичного виховання одне з головних місць займає хореографічне мистецтво, зокрема, бальний танець, який сприяє пробудженню художніх задатків у дитини.

***Ключові слова:** бальний танець, шкільний гурток, навчально-виховний процес, навчання, педагог, художньо-естетичне виховання.*

Проблема даної статті в особливості методики викладання бальних танців, яка знаходиться в системі професійних знань викладача-хореографа, що зумовлює необхідність виявлення суті основних якостей викладача бальних танців які дозволять розкрити специфіку навчання цим видом хореографії дітей шкільного віку. Таким чином, позначений напрям розвитку і вдосконалення процесу викладання бальних танців для дітям шкільного віку, може бути реалізований напрям організаційною роботою викладача-хореографа, який не лише знає особливості процесу навчання бальним танцям, але й розуміє механізми навчання дітей даному виду мистецтва.

Мета публікації – проаналізувати методичні аспекти організації навчально-виховного процесу в шкільному гуртку бального танцю.

Бальні танці – це унікальний напрям в хореографії, танцювальне мистецтво, що поєднує в собі, культуру поведінки і культуру спілкування. Вони є найпоширенішою формою залучення широких мас до танцювального мистецтва. Відповідно до закономірностей своєї образної системи, бальні танці в умовній хореографічній формі відбивають взаємовідносини між людьми, їх почуття, думки, характери.

Заняття бальними танцями допомагає вирішити багато завдань у процесі формування здорової і гармонійно розвиненої особистості шляхом фізичного та естетичного впливу бальної хореографії, яка поєднує мистецтво та спорт, що є актуальним на сьогоднішній день. Також це джерело радості дитини, радості від спілкування один з одним, від спілкування з музикою, від самоствердження себе як особистості.

Серед багатьох форм художньо-естетичного виховання підростаючого покоління бальний танець займає особливе місце. Бальний танець є унікальним засобом духовно-естетичного виховання, розвитку соціально-активної, творчої особистості. Навчання бальним танцям як розвиває розуміння прекрасного, так і вчить створювати це прекрасне, розвивається образне мислення і фантазія школяра, сприяє гармонійному пластичному розвитку [5, с.188-193].

В основі художньо-естетичного виховання лежить формування пізнання світової художньої культури, народної творчості, інтересу та розуміння краси навколишнього світу, поведінки та спілкування, прагнення самому перетворювати навколишній світ за законами краси та гармонії. Заняття бальними танцями має проводитись систематично [1, с. 16-21]. Педагог має намагатися зацікавлювати школярів, використовувати у роботі здібності кожного учня, його перспективи до зростання. Бальний танець є засобом організації культурного дозвілля школярів.

У навчанні бальним танцям визначальними є загальнопедагогічні засади та методи викладання. Одним із основних методів навчання танцю є використання мінімуму танцювальних елементів за максимуму можливості їхніх поєднань. Вивчення та опрацювання невеликої кількості матеріалу (рухів) дає можливість якісного їх засвоєння. Різноманітність поєднань танцювальних елементів створює враження новизни та розвиває творчу фантазію учнів [4, с. 252-259].

Навчання танцювальним рухам відбувається шляхом практичного показу та словесних пояснень вчителя. Основними в освоєнні програми «Бальні танці» є принципи: «від простого до складного», «від повільного до швидкого», «подивися і повтори», «разом з партнером», «осмисли і виконай», «від емоцій до логіки», «від логіки до відчуттів». При вивченні бальних танців використовується метод розподілу рухів на прості частини з наступним поєднання частин у потрібній послідовності.

Принципи та методи навчання вихованців у шкільному гуртку бального танцю здійснюється за загальними принципами педагогіки. Зміст кожного заняття формується, виходячи з принципів динамічності процесу викладання, варіативності форм і видів діяльності в ході заняття, відповідності теми занять запитам вихованців, доступності навчання [2, с. 11-12].

У навчально-виховній роботі в процесі викладання бального танцю у шкільному хореографічному гуртку доцільно враховувати та використовувати наступні принципи та методи навчання:

- принцип створення оптимальних умов для навчання: це створення сприятливої морально-психологічної атмосфери в колективі, між педагогом та вихованцями, між партнером і партнеркою.

- принцип систематичності і послідовності - класичний принцип “від простого до складного”;

- принцип наочності і доступності;

- принцип міцного засвоєння знань;

З урахуванням принципів викладання обираються конкретні методи викладання, які базуються на таких аспектах:

- 1) метод вправи - “Роби як я” демонстрація педагогом матеріалу на практиці, відтворення гуртківцями показаних педагогом дій і подальше тренування щодо вдосконалення умінь і навичок.

2) концентричний метод подачі навчального матеріалу – від простого до складного;

3) ігровий метод і метод музичного руху;

4) метод сучасних технологій – використання можливостей сучасних технологій (відео-тренінг) та передових ідей і досвіду [3, с. 13].

У постановочній роботі та під час репетицій учасників шкільного хореографічного колективу привчають до співпраці, розвивається їхнє вміння працювати в колективі. У школярів формуються творчі здібності, художня уява, м'язова пам'ять. Крім того, заняття бальними танцями виховують у них спритність, точність та чіткість виконання, а також морально-вольові якості особистості. Програма кожного року викладання містить матеріали з усіх зазначених розділів за принципом поступового ускладнення.

Організація творчої діяльності школярів на заняттях бальними танцями дозволяє педагогу-хореографу розкрити і зрозуміти характер та внутрішній світ учня, знайти до нього індивідуальний підхід з урахуванням статі, віку, темпераменту, його інтересів та потреби у діяльності, а найголовніше виявити та розвинути його творчий потенціал.

Підсумовуючи, необхідно зазначити, що заняття бальною хореографією сприяю розвитку художньо-творчих здібностей, музично-ритмічного почуття, просторового та тимчасового орієнтування, уваги, пам'яті і т. д. Даючи різні творчі завдання, педагог-хореограф сприяє прояву у дітей самостійності, активності, кмітливості. Запорука ефективності виховного процесу в хореографічному колективі - атмосфера творчої радості від спільної роботи, обстановка довіри та вимогливості з переважною орієнтацією на створення позитивної атмосфери в колективі [6, с.184].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Блинникова Е. И. Учебные композиции в подготовке спортсменов танцоров в латиноамериканской программе. *Спортивные танцы*. Бюллетень № 4. Москва : РГАФК, 2000. 302 с.
2. Власова Л. Е. Хореографическая работа со школьниками на уроках музыкально-ритмического воспитания. *Физическая культура и спорт* : материалы региональной научно-практ. конф. молодых ученых. Хабаровск : Хаб. ГИФК. 1997. 250 с.
3. Галова О. Некоторые методические рекомендации для постановки танцевальной осанки у детей в группах начального обучения : материалы 1 научно-метод. конф. по проблемам спортивных танцев. Москва, 13–14 февраля, 1997. М. : РГАФК, 1997. 190 с.
4. Мартиненко О. В. Виховання творчої спрямованості особистості дітей 6-10 річного віку в процесі танцювальної діяльності : зб. наук. пр. Бердянського державного педагогічного університету. Серія «Педагогічні науки». Бердянськ : БДПУ. 2002. № 2. 310 с.
5. Мартиненко О. В. Пізнання дітьми молодшого шкільного віку змістовно-виразних можливостей танцювальних рухів : зб. наук. пр. Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. «Етнос. Культура. Нація». Випуск № 3. Дрогобич : НВЦ «Каменярь» ДДПУ. 2002. 311 с.
6. Шамін Л. Робота з самодіяльним колективом. М. : Музика, 1983. 230 с.